

VOZLI

Najbolj pomembno je, da znamo vozle izdelati in jih potem tudi uporabljati. Pri tem moramo upoštevati naslednja pravila:

- Vozel mora biti izdelan pravilno, pregledno, s poravnanimi prameni.
- V pravilnost izdelave moramo biti prepričani, sicer vozla ne uporabimo.
- Vsak vozle vedno zategnemo do konca.
- Vsak vozle moramo znati izdelati z desnico, levico in tudi miže. ☺
- Za vsak vozle moramo vedeti, kje in kdaj ga lahko uporabimo.
- Prosti konec vrvi naj bo dolg vsaj toliko cm, kot je debelina vrvi v mm.
- Vsak vozle pred uporabo še enkrat preverimo.

Dober vozle mora ustrezati trem osnovnim zahtevam:

- Biti mora preprost, vendar zanesljiv.
- Ob obremenitvi se ne sme razrahljati, tudi če je vrv gladka.
- Razvezati ga moramo brez večjih težav, tudi če je vozle močno zategnjen ali vrv mokra.

VRSTE VOZLOV

 VOZLI ZA NAVEZOVANJE
- osmica

 VOZLI ZA SAMOVAROVANJE
- bičev vozle

 VOZLI ZA VAROVANJE
- polbičev vozle

 PODALJŠEVALNI VOZLI
- osmica
- podaljševalni vozle

 DRSNI VOZLI
- prusikov vozle
- francoski vozle

 POMOŽNI VOZLI
- najlonski vozle
- kavbojski vozle
- ambulantni vozle

 kravetni vozle
 mulin vozle
 garda vozle
 varovalni vozle

1. VOZLI ZA NAVEZOVANJE:

OSMICA

Figure-of-Eight

Le noeud en huit

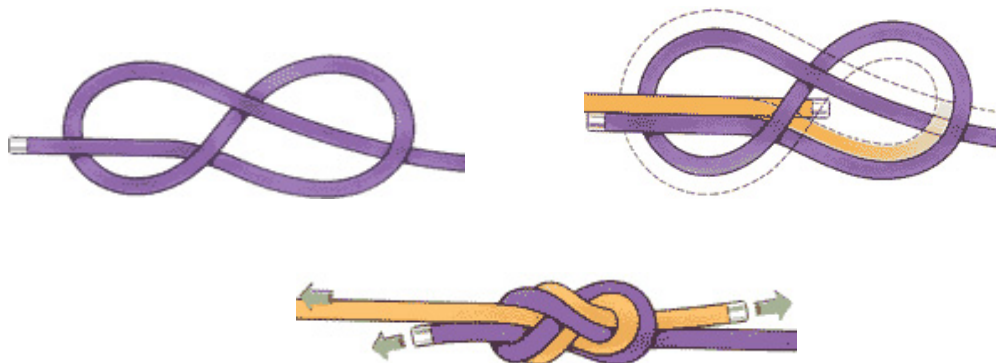
Uporaba: Osmica je najpogosteje uporabljen voz. Delamo jo povsod, kjer rabimo zanko. Uporablja se za navezovanje na plezalni pas, za izdelovanje varovališča z glavno vrvjo, za stopno zanko, za vrvno ograjo, za medsebojno povezavo vrvi pri spustih (enako debelih).

Značilnosti: lahka in hitra navezava, najmanjša obremenitev vrvi pri obremenitvi vozla, enostavno vpletanje.

Obvezno ga zaključimo z varovalnim vozlom!

**VPLETENA OSMICA:
FIGURE OF EIGHT RE-THREATED**

2. VOZLI ZA SAMOVAROVANJE

BIČEV VOZEL

Clove Hitch

Le noeud de cabestan

Uporaba: samovarovanje na sidrišču, vmesni vozel za pritrjevanje vrvi na vrvni ograji, izdelava vrvne lestve ali mostu, izdelava improviziranih sredstev.

Značilnosti: Paziti moramo, da sta prosta konca čimbolj vzporedna in da vozel zategnemo pred obremenitvijo. Nikoli ga ne uporabljamo za končni, ampak vedno kot vmesni vozel.

Z obema rokama :

Z eno roko :

3. VOZLI ZA VAROVANJE

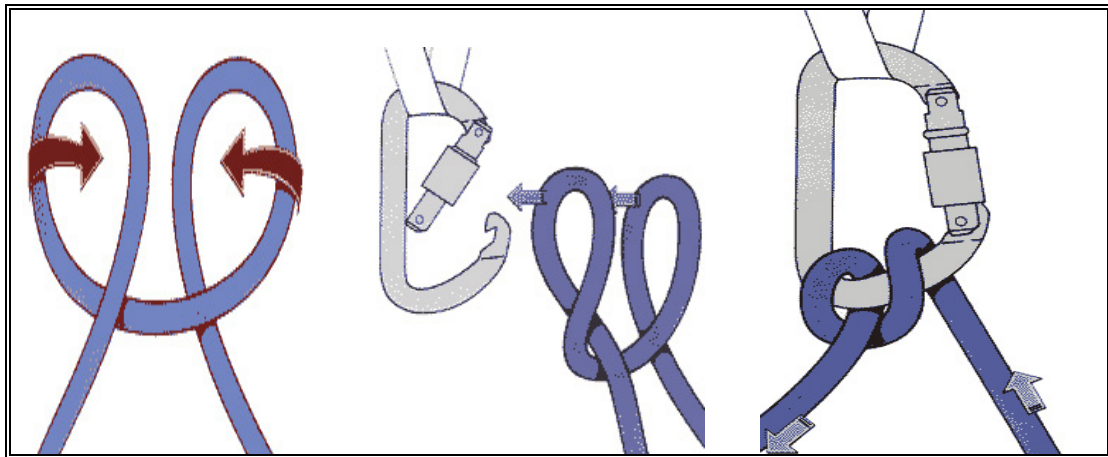
POLBIČEV VOZEL

Monter hitch

Le noeud du demi cabestan

Uporaba: varovanje soplezalca, spuščanje bremen, spuščanje ob vrvi.

Značilnosti: To je drsni vozal, ki pomaga pri zaviranju, zato je pomembno, da vrvi ne spustimo iz rok.

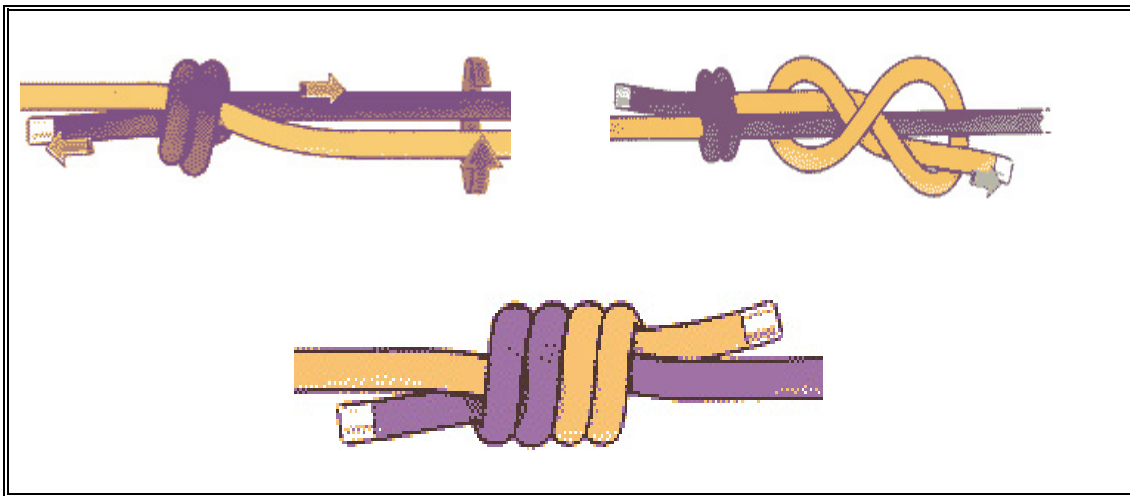
4. PODALJŠEVALNI VOZLI

OSMICA

PODALJŠEVALNI VOZEL

Double Fisherman's Knot
Le noeud de pêcheur double

Uporaba: podaljševanje vrvi (različno debelih), izdelava pomožnih zank
Značilnosti: Pri izdelavi konca vrvi vedno ovijemo v nasprotnih smereh. Ob večji obremenitvi se vozec močno zategne in imamo pri podiranju lahko težave.

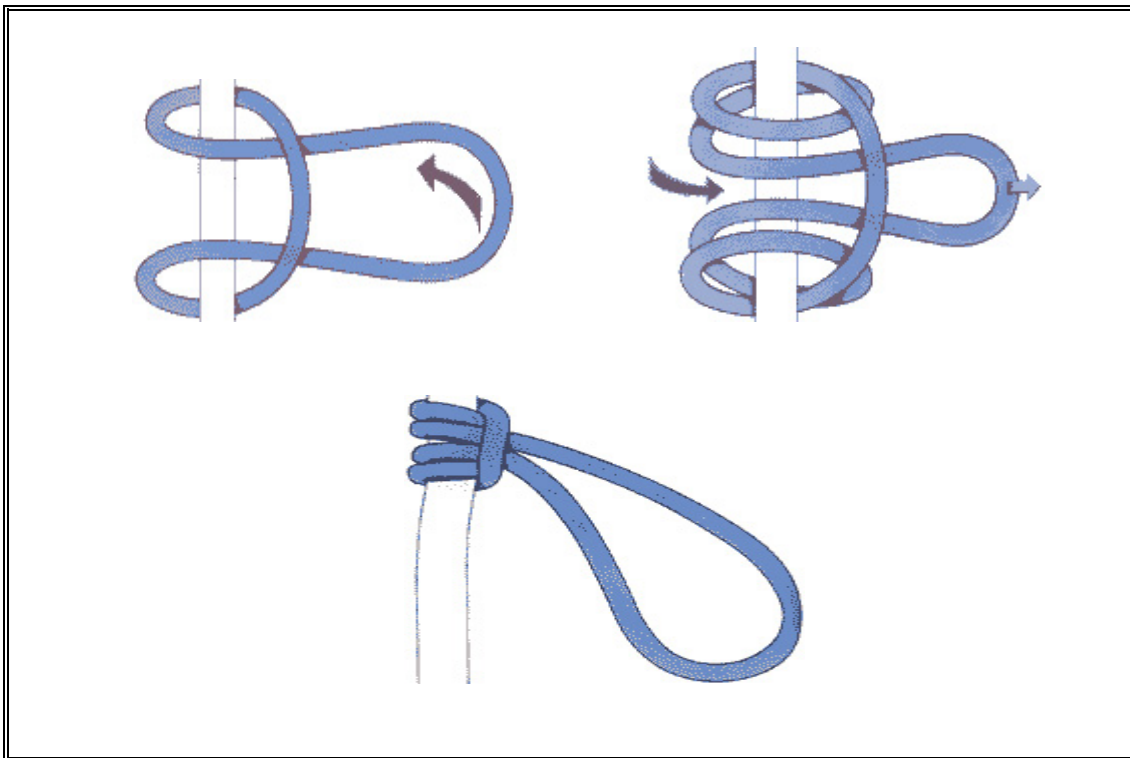
5. DRSNI VOZLI

PRUSIKOV VOZEL

Prusik Knot
Le noeud de Prusik

Uporaba: samovarovanje pri spuščanju ob vrvi, samoreševanje, vrvna ograja.

Značilnosti: Vozel se ob obremenitvi zategne, ob razbremenitvi pa drsi po glavni vrvi. V primeru premajhne razlike v debelini pomožne in glavne vrvi ali požledene, mokre vrvi ga kombiniramo z dodatnimi zankami.

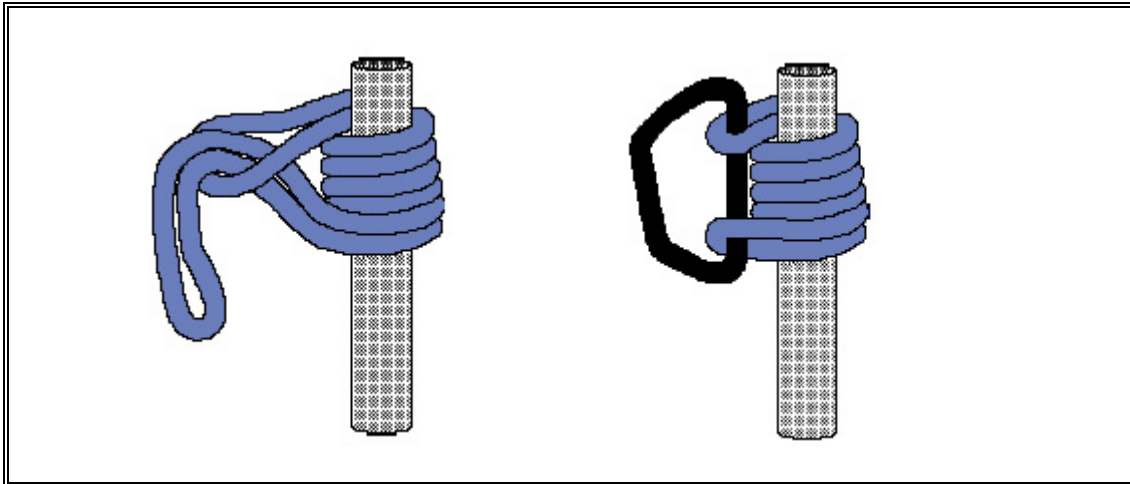
FRANCOSKI VOZEL

The Kleimheist

Le noeud français, Le noeud de Machard

Uporaba: samovarovanje pri spuščanju ob vrvi, samoreševanje

Značilnosti: Ima podobne lastnosti kot Prusikov vozle. Običajno ga uporabljamo na najlonskih trakovih. Na poledeneli vrvi je bolj zanesljiv od prusikovega vozla. Obstaja tudi možnost kombiniranja z vponko.

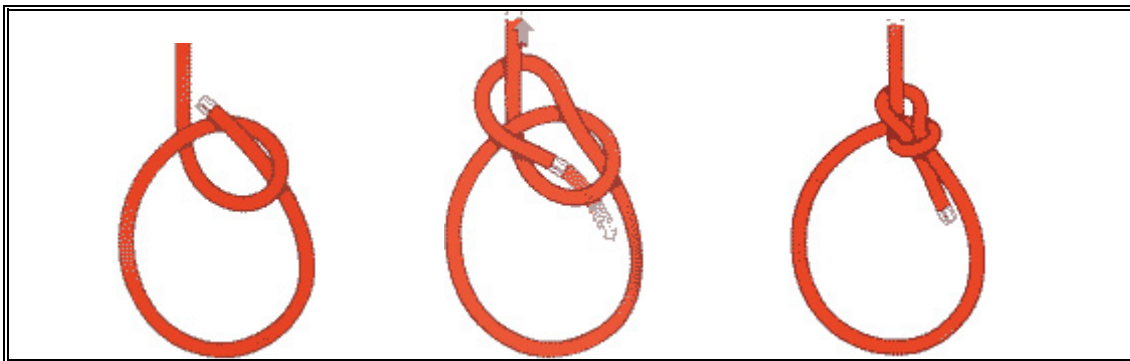
6. POMOŽNI VOZLI

NAJLONSKI VOZEL

Bowline Knot
Le noeud de chaise

Uporaba: pritrjevanje opreme, izdelava improviziranih sredstev, navezovanje na sredini vrvi.

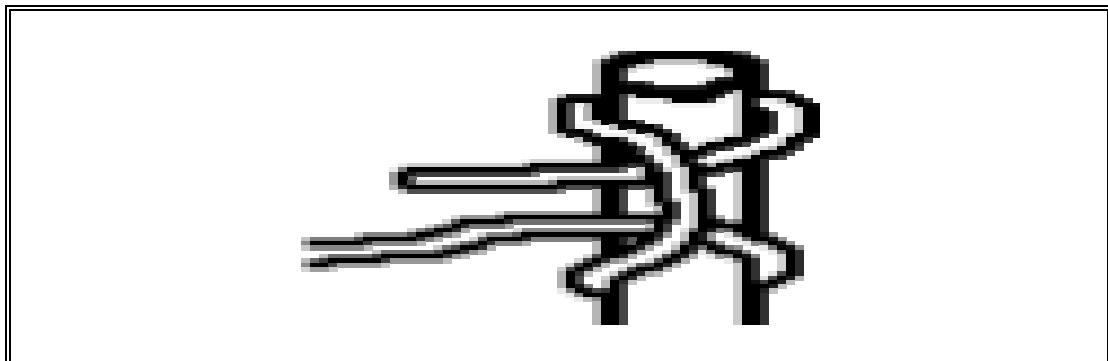
Značilnosti: Zelo hitro izdelan in majhne končni vozeli, zaključimo ga z varovalnim vozlom. Sme se obremeniti le konec vrvi, ki poteka od vozla, v nobenem primeru pa ne smemo obremeniti same zanke, saj se zanka zaradi obremenitve druge vrvi lahko razrahlja in odveže!!!

KAVBOJSKI VOZEL

Uporaba: podaljševanje najlonskih trakov, izdelava varovališča na cepinu ali drevesu, izdelava improviziranih sredstev.

Značilnosti: Preprost vozeli, ki ga lahko hitro izdelamo in poderemo

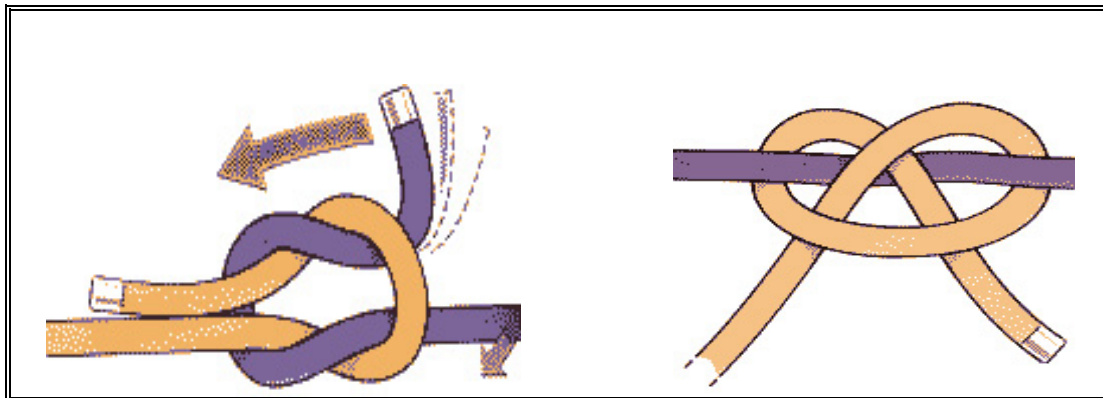

AMBULANTNI VOZEL

Square knot
Le noeud plat basculé

Uporaba: zaključni vozel pri izdelavi improviziranih sredstev.

Značilnosti: Na gladki plezalni vrvi se ambulantni vozel zelo hitro razrahlja.

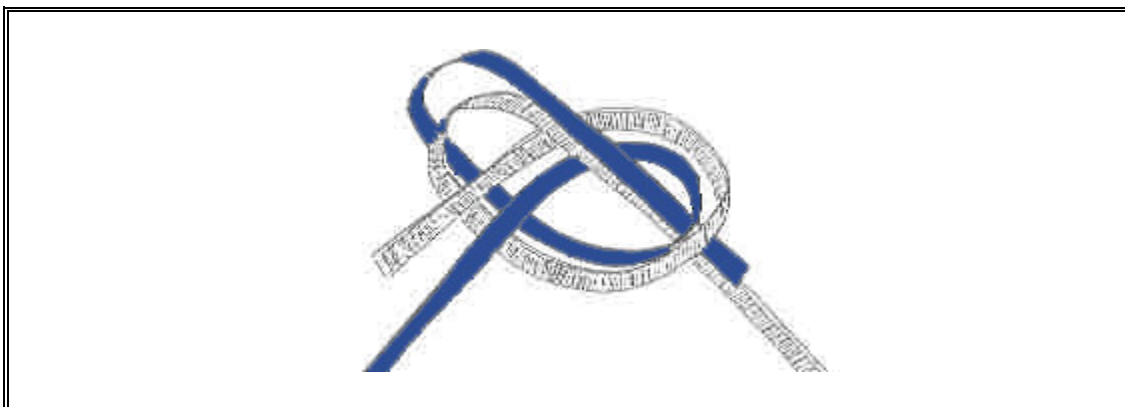

KRAVATNI VOZEL

Tape Knot
Le noeud de sangle, Le noeud américain

Uporaba: za povezavo dveh koncev traku v neskončno zanko, posebej pazimo, da se pramena ves čas med vpletanjem prilegata. Pri uporabi naj bo vozel ob strani, da ni neposredno obremenjen.

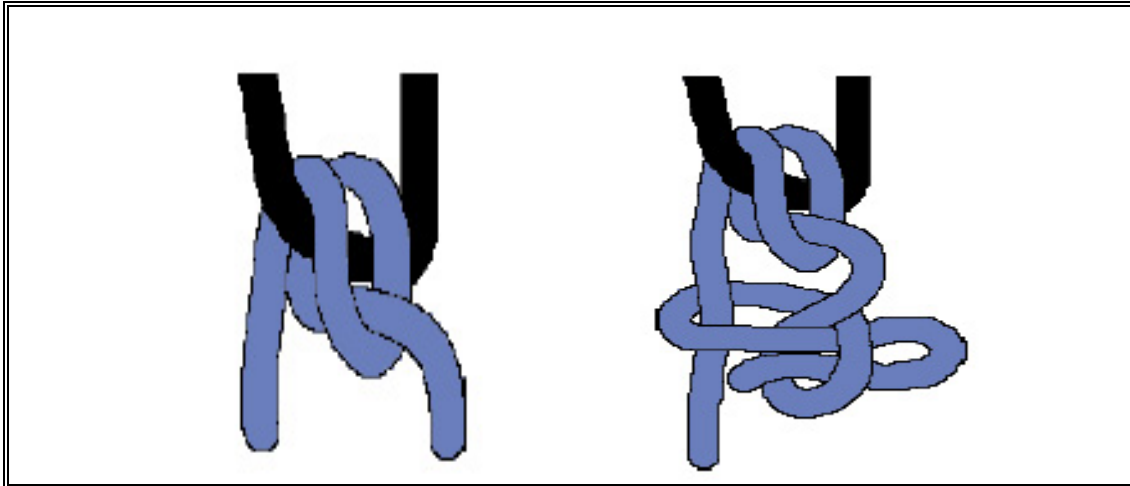
Značilnosti: Zdrži velike obremenitve.

MULIN VOZEL

Le noeud de mule, Le noeud gansé sur mousqueton

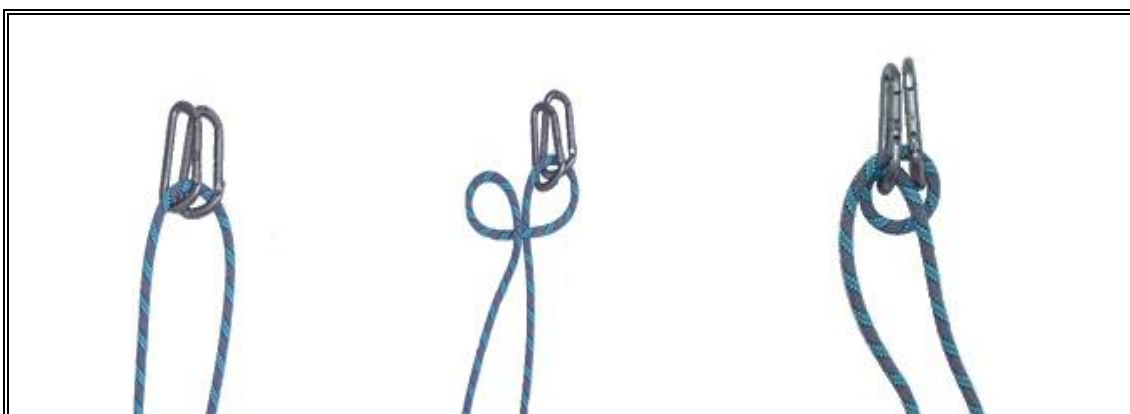
Uporaba: Uporablamo ga v kombinaciji z polbičevem, ko želimo pritrditi obremenjeno vrv, npr. po padcu soplezalca, pri prehodih iz dviganja v spuščanje padlega soplezalca ali obratno. Zaključimo ga z varovalnim vozlom.

GARDA VOZEL

Le noeud de coeur

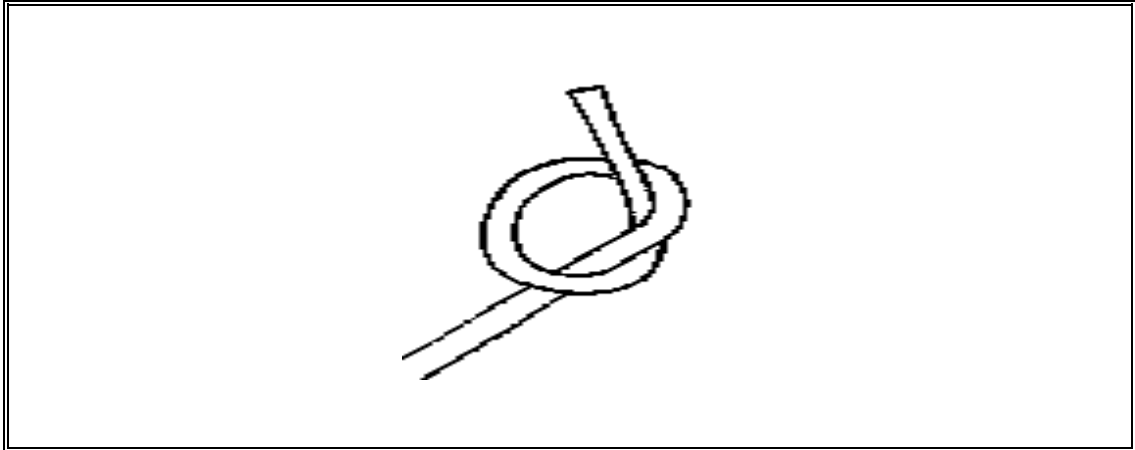
Uporaba: Pri izdelavi samozavore pri škripcu za dviganje padlega soplezalca. Izdelamo ga z enakima vponkama brez matice.

VAROVALNI VOZEL

Overhand Knot
Le noeud d'arrêt

Uporaba: Kombinira se z vsemi vozli na koncu vrvi, fiksira prosti konec vrvi, da se vozel ne more sam razvezati.

Literatura:

1. Miha Kuhar, Vojaško gornišstvo, Ljubljana 2004
2. Planinska zveza Slovenije, Alpinistična šola, Ljubljana 1999
3. Jani Bele, Proti vrhovom, Ljubljana 2000
4. <http://www.climbing.ie/knotstop.html>
5. <http://www.une.edu.au/unemc/climbing/knots/>
6. <http://www.realknots.com/>
7. <http://escalade.camptocamp.com/content.html>
8. <http://www.lesnoeuds.com/index.php?action=categorie&id=4>

Pripravila: Andreja Jagodic

